ДЕКАБР 4
1938 во
№ 165 (950)
ДОНЫС 10 УР

Став странајасса пролетарийјас, öтувтчöј!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗÖНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

ПÖШЩАԁАТÖГ БЫРÖԁНЫ КОМСОМОЛЫН ВРАЖЕСКÖЈ ОХВОСԎЈЕ

ВЛКСМ Центраԉнöј Коміԏетлöн VII-öd пԉенум ерdödіс сіјö практіка, ԋебольшевістскöј пöрадокјас, коdöс насаждајтліс комсомол ЦК-са вöвлöм руководство Косарев dа Вершков јурнуödöм улын. Самокрітіка безудержнöја пödтöм, ВЛКСМ ЦК ужыс тырмытöмторјас ерdödны зіԉыс честнöј работԋікјас вылын організованнöј расправа служітісны Косаревлы dа Вершковлы сы вылö, медым ԇебны мораԉнöј разложітчöм, јусöм, партіјалы dа комсомоллы чуждöј јöзöс, спасајтны разоблачітöмыс dвурушԋікјасöс. Та вöсна комсомолöс вражескöј еԉементјасыс весалöм тормозітіс, пöртіс олöмö ВЛКСМ ЦК-са обанкротітчöм вескödлысјас вöлалы dа ԃејствіјејаслы паныd. Аԍныс најö заводітлісны разоблачітны врагјасöс сöмын секі, кор најöс оз-ԋин поԅ вöлі ԇебны.

Кыԇі тödса, бöрја кык вöвн болшевікјаслöн партіја, ВКП(б)-лöн Сталінскöј Центраԉнöј Коміԏет нуödісны ыжыd очістіԏеԉнöј уж, разоблачітісны фашістскöј шпіонјасöс dа ԃіверсантјасöс, троцкістско-бухарінскöј dа буржуазно-націоналістіческöј предатеԉјасöс, коdјас оруdујтлісны партіјнöј організаціјајасын, сöветскöј аппаратын, народнöј овмöсын dа с. в. Комсомолын народлыс врагјасöс разоблачітöм заводітчіс јона сормöмöн. Колан вова гожöмöԇ комсомол руководствоын коԉліс проженнöј мерзавецјаслöн, троцкістско-бухарінскöј банԃітјаслöн банdа. Кор сіјö каdас ВКП(б) Центраԉнöј Коміԏет інdыліс Косаревлы комсомолын вражескöј еԉементјасöс разоблачајтны коланлун вылö, Косарев отговарівајтчіс сіјöн, мыј „врагјаскöd комсомолын ԃелöыс благополучнöјжык, мукöd організаціјајасын dорыс". Тајö вöлі сіс ԃемобіліԅујущöј установка, і ВКП(б) ЦК ԋе öтчыd öлödліс Косаревöс та јылыс. Ез вермы лоны, медым врагјас ез зіԉны сујсыны томјöз dінö. Мödарö, вражеԃебнöј еԉементјаскöd тышлöн став опытыс вісталіс сы јылыс, мыј најö пыр зіԉлісны бостны асланыс тывјасö томјöзöс, сіјö ԋеопытност dа томлун вылö арталöмöн.

І, век-жö, Косарев dа Вершков ез кöсјыны бостны врагјасöс разоблачітöмö, а мödарö, параліԅујтісны комсомоԉецјаслыс зіԉöмјассö, коdјасöс вöлі вескödлöма вражескöј еԉементјасöс разоблачајтöм вылö. Ковміс ВКП(б) Центраԉнöј Коміԏетлöн, лічнö Сталін јортлöн вескыd вмешатеԉство сы могыс, медым народлы врагјаслöн банdа, коdјас сујісны комсомолöн вескödлöмö, вöлі грöмітöма. ВКП(б) Сталінскöј Центраԉнöј Коміԏет отсöгöн вöлі ерdödöма комсомол пышкын народ врагјас подрывнöј ужлыс метоdјассö. ВЛКСМ ЦК IV-öd пԉенумлöн шуöмјасыс разоблачајтісны томјöзöс політіческöја dа бытöвöја разлагајтан метоdјас, самокрітіка пödтöм, подхаԉімство, лесть—гнуснöј, подлöј средствојаслыс став арсеналсö, коdöн поԉзујтчис человечествоԉон тајö отребјејес. ВЛКСМ ЦК IV-öd пԉенум шуöмјасын вöлі вісталöма, мыј став комсомоԉскöј організаціјајаслöн öчереdнöј мог ем: „народлыс врагјасöс грöмітöм dа помöԇ бертöм; ныс комсомолöс dа сылыс руководашщöј органјассö ödјöжык весалöм; најö вреԃітеԉстволыс последствіјејассö бырödöм dа вескödлöмлыс тырмытöмторјас, коdјас отсалöны врагјас сујсöмлы решітеԉнöја бырödöм".

ВЛКСМ ЦК IV-öd пԉенумлöн шуöмјасыс, коdјасöс выработајтöма ВКП(б) ЦК-лöн ԋепосредственнöј отсöг dырјі, ем бојевöј руководство став комсомоԉскöј організаціјајаслы, комсомолын вражескöј агентјасöс разоблачітöм вылö вынјöра öружије. Но комсомол ЦК-са вöвлöм секретарјас—Косарев, Вершков, Богачев, Пікіна dа налöн матысајасыс вöчісны ставсö сы могыс, медым чінтыны тајö шуöмјасыслыс тödчанлунсö, ödјöжык вунödны најöс. ВЛКСМ ЦК IV-öd пԉенум вылын Косарев dа Вершков сорԋітісны асланыс ԃаслун јылыс тышкасны врагјаскöd. Но сіјö вöліны ԋеіскреннеј, фаԉшівöј, dвурушԋіческöј речјас. Врагјаскöd асланыс јітödјасö сіdöмöн, најö нуödісны віԅ врагјасöс тупкöм вылö, а ԋе разоблачајтöм вылö. Сіԇ, на прімер, зіԉлісны ԇебны врагјасöс, коdјас оруdујтлісны чувашскöј партіјнöј dа комсомоԉскöј організаціјајасын. Зіԉісны ԇебны сы вöсна, мыј тödісны, кытчö нуödісны нітјасыс врагјассаԋ, коdјас пукалісны Чувашіјаын. Сіԇ зіԉісны ԇебны врагјасöс Осоавіахімын. Сіԇ сујісны ЛКСМУ ЦК-ö отјавԉеннöј врагöс dа асланыс ставԉеԋнік Белолуdцев отсöгöн зіԉісны ԇебны сіјöс разоблачітöмыс. Тащöм поведеԋіејес вермис вужјассыны сöмын большевістскöј, партіјнöј взаімоотношеԋіејас бес-

(*Помсö віԅöd 2 лістбокыс*).

Сԋімок вылын: Казахстанса народнöј певец Ԃжамбул.

Казахстанса народнöј певец Ԃжамбуллы Ԉеԋін орԃен сетöм

Москва раdушнöја встретітіс Казахстанса народнöј певец Ԃжамбул Ԃжабајев јортöс. Століцаса став общественност достојнöја чествујтö казахскöј народлыс тödчана представітеԉöс, коdі аслас вdохновеннöј песԋајасын сылö сöветскöј страналыс шуdа олöмсö.

Ԃекабр 2 лунö Кремԉын СССР Верховнöј Сöвет Преԅіdіумса Преdседатеԉ М. І. Каԉінін јорт вручітіс Ԃжамбуллы Ԉеԋін орԃен, коdöн старејшöј акынöс наградітöма сылöн творческöј ужлы 75 во тырöмкöd јітödын.

М. І. Каԉінін јорт пöса поздравітіс акынöс dа сііс сылы здоровје dа сöветскöј народ благо вылö воԅö плодотворнöј уж. Раdостнöја взволнујтчöм Ԃжамбул пöса благоdарітіс партіјаöс dа правітеԉствоöс ыжыd наградаыс.

Французскöј реакціја вужö наступԉеԋіјеö

ПАРІЖ, 1. Предпрініматеԉјас, а сіԇ-жö націоналізірованнöј предпріјатіјејасса, торјöн авіаціоннöј предпріјатіјејасса адміністраціја вочавіԅöны тöрытја забастовка вылö локаутјасöн dа бастујтыс рабочöјјасöс массöвöја вöтлалöмöн. Талун, газет свеdеԋіјејас серті, Паріжскöј рајонын, Іссі ле Муліноын Жевело, Ԋјупор dа Кодрон предпріјатіјејасын вöтлöма рабочöјјасöс 30-саԋ 90 прöчентöԇ. Іврын вöтлöма шарікоподшіпніковöј заводыс жын рабочöјöс; Монружын вöтлöма 1.500 рабочöјöс.

Вöтлöма 90 прöчент металлістöс Аржантејеын. Борdоын вöтлöма рабочöјјасöс кујім авіаціоннöј заводыс dа портса рабочöјјасöс. Тулонын вöтлöма 199 трамвајщікöс. Ԉіԉлын, кыԇі јуöртö „Парі Суар", уна текстіԉнöј dа металлообрабатывајущöј предпріјатіјејасса предпрініматеԉјас мödödісны рабочöјјаслы, коdјас тöрыт участвујтісны забастовкаын, почтовöј ізвещеԋіјејас најöс уж вылыс вöтлöм јылыс.

Марсеԉын талун тупкöма лакокрасочнöј промышԉенностса став предпріјатіјејас. Тајö предпріјатіјејасса, сіԇ-жö кыԇі і мајтöг пуан заводјасса, рабочöјјаслы јöзödöма, мыј најöс вöтлöма уж вылыс.

ПАРІЖ, 1. (ТАСС). Талун лун шöр бöрын Ԃаладје чукöртіс правітеԉствоса шԉенјаслыс совещаԋіје.

Журналістскöј кругјасын інdöны, мыј совещаԋіје вылын обсуждајтісны репрессівнöј мерајас, коdјасöс лоас прімеԋітöма тöрытја забастовкаса участԋікјас dінö.

ІСПАНСКÖЈ НАРОԁЛÖН ÖТУВЈАЛУН

ХОСЕ ԂІАСЛÖН ԁОКЛАԁ

БАРСЕЛОНА, 2. Барселонаын нојабр 29 лунö іспано-амеріканскöј ассоціаціјаöн вöлі котыртöма выступԉеԋіје іспанскöј коммуԋістіческöј партіјаса генераԉнöј секретар—Хосе Ԃіас јортлыс „Мыјö велödö Іспаԋіја Јевропаöс dа Амерікаöс" тема вылö dоклаdöн. Доклаd переdајтісны раԃіо пыр.

Хосе Ԃіас аслас dоклаdын інdіс, мыј фашізм, коdі ускödчіс Іспаԋіја вылö, угрожајтö сіԇ-жö Амерікаса народјаслы, кыԇі сіјöс петкödлісны Бразіԉіјаын dа Мексіканын фашістскöј мјатежјас вöчны ԋеуdачнöј зіԉöмјас. Іспаԋіја, пасјіс Хосе Ԃіас, вермас інdыны став народјаслы аслыс опыт фашізмкöd тышын. Тајö опытыс сыын, мыј, öті-кö, кутны фашізм поԅö сöмын воԅсасöмлöн став среdствојасöн, ԋекущöм уступка вылö мунтöг, dа, мöd-кö, народ dолжен лоны јеdінöјöн. Іспанскöј опыт велödö, інdіс воԅö Хосе Ԃіас, мыј народ, коdі бостіс ассö dорјöм асласкіö, оз вермы лоны побеԃітöмöн. Іспанскöј народ, аслас став страdаԋіејас вылö віԅödтöг, кык во чöжöн воштіс ещажык, мыј воштіс Чехословакіја öті лунöн. Öті тајö фактыс разоблачајтö фашізмлы уступкајас сетан капітуԉантскöј політіка. Чехословакіјаын воштöмјас став областјасын артавны вермытöм, секі кор іспанскöј терріторіја воштöм сöмын временнöј, воԅсасöм котыртöм сетіс Іспаԋіјалы народлыс öтувјалун, сіјöс феоdаԉнöј експлоатаціјаыс мезöм, армија, војеннöј промышԉенност dа международнöј престіж.

Колö гöгöрвоны, мыј фашізм мунö ԋе сöмын рабочöј классыс паныd, не сöмын меdса воԅынмуныс організаціјајаслы паныd, но і крестаналы, мелкöј буржуаԅіјалы, інтеԉлігенціјалы dа націоналнöј інтересјаслы паныd. Франколöн побеdа означајтіс ескö іспанецјаслы рабство dа автоматіческöја ускödіс ескö Францијаöс второстепеннöј ԃержава положеԋіјеö.

Матыса каdын Іспаԋіја вылö інтервенціјалöн вылјонмöм веројатност вылö інdöмöн, Хосе Ԃіас пасјіс, мыј республіканскöј Іспаԋіјалöн öтувјалун вермас лоны dа dолжен лоны нöшта јонмödöма. Вödны бöкыd лунјас dа колö іспоԉзујтны став ресурсјассö. Колö вужны воԅсасöмыс наступԉеԋіјеö, а сы вылö колö нöшта ыжыdжык öтувјалун. Рабочöј класс заінтересован тајö öтувјалунас, коdтöг оз вермы лоны побеdа.

149

ПӦШЩАԀАТӦГ БЫРӦԀНЫ КОМСОМОЛЫН ВРАЖЕСКӦЈ ОХВОСԎЈЕ

(ПОМ)

прінціпнӧјјасӧн, групӧвӧјјасӧн вежӧм вӧсна: асԍыныс пріблiженнӧјјассӧ, бывԍікас поԉіԏіческӧј ԁвурушԋікјасӧс спаԍітӧм вӧсна преԁавајтісны парԏіјалыԍ, комсомоллыԍ інԏересјас, нароԁлыԍ інԏересјас.

Но ԋеіскренноԍт ԁа фаԉш ез спаԍітны ԁвурушԋікјасӧс. ВКП(б)-лӧн Сталінскӧј Централнӧј Коміԏет отсаліс ерԁӧԁны ВЛКСМ ЦК-са вӧвлӧм ԍескӧԁлыԍјаслыԍ сіԍ, анԏіпарԏіјнӧј поԉіԏіческӧј віԅсӧ. Парԏіјалӧн ԁа Сталін јортлӧн томјӧз јылыԍ баԏ ԍама тӧжԁыԍӧм отсӧгӧн ВЛКСМ ЦК-ыԍ вӧтлӧма поԉіԏіческі обанкроԏітчӧм ԁа сквӧԏ разложітчӧм јӧзӧс.

Комсомоллыԍ раԁјассӧ вражԃебнӧј, поԉіԏіческі ԁа мораԉнӧ разложітчӧм јӧзыԍ весалӧм куԏа уж ԋе ԁолжен ԁугӧԁԍыны ԋі ӧԏі мінут кежлӧ. Абу сомԋеԋіје, мыј вражԃебнӧј ԉібӧ поԉіԏіческі разложітчӧм јӧз, коԁјас вӧліны комсомол руковоԁствоын, вевјалісны уна участокјас вылын насаԃітны асԍыныс „каԁрјасӧс“. Тајӧ вражескӧј охвосԏјесӧ нӧшта ылӧԅ-на абу грӧміԏӧма.

Акԏів пӧвсын емӧԍ нӧшта јӧз, коԁјаслӧн врагјаскӧԁ тышкаԍны упорнӧја кӧсјытӧмыс кыпӧԁӧ законнӧј поԁозреԋіје. Мыјӧн, напрімер, објасԋітны ВЛКСМ Горьковскӧј обкомса мӧԁ ԍекретарлыԍ повеԃеԋіјесӧ, коԁі поԁԃержівајтӧ разложітчӧм, мораԉнӧ ԋечістоплотнӧј јӧзӧс?

Опыт петкӧԁлӧ, мыј воԅ ԉібӧ ԍорӧн врагјасӧс разоблачајтӧны. На пӧвсыԍ ԋі ӧԏі оз мун сӧветскӧј нароԁлӧн карајтыԍ кіыԍ. Но міјан мог—шеԁӧԁны, меԁым вражескӧј охвосԏје вӧлі ерԁӧԁӧма ӧԁјӧжык, меԁым кыԅ поԏӧ воԅжык ԁугӧԁны сылыԍ ԍӧԁ ԃелӧјассӧ.

Колӧ тырвыјӧ восстановітны кыԅі ԃејствіјеӧ руковоԁство ВЛКСМ ЦК IV-ӧԁ пԉенумлыԍ шуӧмјассӧ, кыпӧԁны комсомоллыԍ бојевӧј ԁух нароԁлӧн врагјаскӧԁ тышын. Колӧ помԋітны, мыј врагјаскӧԁ тыш абу жеԋыԁ каԁԍа тыш; сіјӧ колана сетчӧԅ, кытчӧԅ сушшествујтӧ капіԏаԉісԏіческӧј кыщалӧм, кытчӧԅ важ мірлӧн отжівшӧј вынјас оз ԁугӧԁны ыставны міјан раԁјасӧ асԍыныс лазутчікјасӧс, асԍыныс шпіонјасӧс, мортвіыԍјасӧс ԁа ԃіверсантјасӧс.

Боԉшевістскӧј парԏіјалӧн історіја, зев озыр поԉіԏіческӧј опыт, коԁӧс чукӧртӧма Ԉеԋін—Сталін парԏіјаӧн, велӧԁӧ міјанӧс революціоннӧј бԃіԏеԉноԍтӧ, міјан собственнӧј раԁјасын врагјаскӧԁ ԁа налӧн отсаԍыԍјаскӧԁ мірітчытӧм тышӧ.

Коԁі жаԉітӧ врагјасӧс, коԁі беспрінціпнӧј группӧвӧј інԏересјас ԋім куԏа тупкӧ најӧс, сіјӧ быԏ вескалӧ налы лапајасас, сіјӧ ізмеԋајтӧ парԏіјалы, сӧветскӧј нароԁлы, комсомоллы. Со мыјла сещӧм прінціпіаԉноԍтӧн ԁа решіԏеԉноԍтӧн ВЛКСМ ЦК-лӧн VII-ӧԁ пԉенум вӧтліс руковоԁствоыԍ поԉіԏіческӧја обанкроԏітчӧм јӧзӧс.

Комсомоллӧн выныс боԉшевістскӧј парԏіјалы, Сталін јортлы сылӧн беззаветнӧј преԁанноԍтын, муԅлытӧм отсӧгын ԁа веԍкӧԁлӧмын, коԁӧс сылы ԍетӧ парԏіја. Вражескӧј охвосԏјеӧс пӧшщаԁатӧг бырӧԁӧмӧн, врагјасӧс ԁа налыԍ отсаԍыԍјассӧ разоблачајтӧмӧн, комсомол нӧшта тыпыԁԫыка ӧтувтчас Ԉеԋін—Сталін парԏіјалӧн бојевӧј знамја гӧгӧр.

(„Комсомоԉскаја правԁалӧн“ переԁовӧј).

Сӧветскӧј Сојузса карјас куԏа. Сԋімок вылын: Тбіԉісіын Сӧветскӧј Сојузса Геројјас площаԃ ԁінын.

Выԉ коміԏетлы наказ

Нојабр 15 лунӧ муніс Којгорт вӧрпункт берԁса (Сыктыв рајон) комсомоԉскӧј органԋізаціјаын отчотно-выборнӧј собраԋіје. Комсомоԉскӧј органԋізація уж јылыԍ ԁоклаԁ вӧчіс комсомоԉскӧј коміԏетса ԍекретар Јуркін јорт.

Јуркін јорт аслас ԁокладын віԍталіс сіјӧ ужјас јылыԍ, коԁӧс вӧчісны комсомоԉецјас. Комсомоԉскӧј органԋізація ыԫыԁ отсӧг ԍетіс Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјыԍӧмјас ԁырјі. Комсомоԉецјас ужалісны агітаторјасӧн, ізбіраԏеԉнӧј коміԍсіјаса шԉенјасӧн. Ыԫыԁ отсӧг комсомоԉскӧј органԋізація ԍетіс і вӧрпунктлыԍ проізвоԁственнӧј планјас тыртӧм куԏа.

Отчот куԏа ставыс ԍорԋітісны 10 комсомоԉец. Најӧ крітікујтісны комсомоԉскӧј коміԏетӧс комсомоԉецјас ԁа ԋесојузнӧј томјӧз пӧвсын куԉтурно-массӧвӧј уж омӧԉа пуктӧмыԍ, кружокјас безԃејствујтӧмыԍ.

Коміԏетлӧн выԉ составлы асланыс наказын комсомоԉецјас інԁісны тајӧ тырмытӧмторјассӧ бырӧԁӧм вылӧ, требујтісны кыпӧԁны томјӧз пӧвсын обороннӧј ԁа фізкуԉтурнӧј уж.

Уԉјанов.

Не веськыд гӧгӧрвоӧм

Учебнӧй заведениеясса комсомольскӧй организацияяслӧн зэв важнӧй мог—велӧдчӧмын социалистическӧй ордйысьӧм котыртӧм, велӧдчӧмлысь качество кыпӧдӧмын велӧдысьяслы отсӧг сетӧм.

Тайӧс абу гӧгӧрвоӧмаӧсь Изьва зооветтехникумса комсомольскӧй комитетысь шленъяс да секретарь В. М. Канев ёрт. Комитет сійӧ вопросъясӧн занимайтчӧма зэв слаба. Отчетно-выборнӧй собрание вылын комитет отчетын В. Канев ёрт сідзи и висьталіс, мый комсомольскӧй комитет занимайтчис политико-воспитательнӧй уджӧн, а социалистическӧй ордйысьӧмӧн да велӧдчысьяс успеваемостьӧн должен занимайтчыны профком.

Тайӧ не веськыд мӧвпъясысь да уджысь комитетӧс справедливӧя критикуйтісны комсомолецъяс. Комсомольскӧй организациялӧн главнӧй могыс—комсомолецъясӧс да томйӧзӧс идейнӧя воспитайтӧм котыртӧм, но сійӧс некыдзи оз позь торйӧдны производственнӧй уджысь.

Комсомольскӧй комитет слаба занимайтчис пионеръяскӧд удж котыртӧмӧн. Вожатӧйяслысь отчетъяс абу кывзывлӧма, налы некутшӧм индӧдъяс абу сетлӧма. Комитет сідз жӧ омӧля уджалӧма комсомолӧ водзынмунысь томйӧзӧс кыскӧм кузя.

Сергей Канев.

200 ПРӦЧЕНТӦН ЛУН

Ԃырнӧс кірпічнӧј завоԁса пес вӧчыԍ-стахановецјас Ԋ. Мінін, А. Суханов, Бронԋіков ԁа мукӧԁјас Сталінскӧј Конституція гоԁовшщіна кежлӧ пӧԁаркіӧн боԍтісны ас выланыс кӧсјыԍӧм вӧчны быԁлун 13—15 кубометрӧн. Стахановец А. Суханов кӧсјыԍіс 5 лунӧн вӧчны 70 кубометр.

І. М.

ВКП(б) історіја велӧԁыԍјаслы отсӧг

1861 ВОԌА РЕФОРМА

1861 воԍа феврал 19 лунӧ цар Аԉександр II-ој леԅіс крестанаӧс крепостнӧј завіԍімоԍтыԍ „мезԁӧм“ јылыԍ манԋіфест. Тајӧ вӧлі буржуазнӧј реформа, коԁӧс нуӧԁӧма помешщік-крепостԋікјас кіјасӧн. Тајӧ реформасӧ помешщік-крепостԋікјаслы быԏ ковміс нуӧԁны сы вӧсна, мыј Россіјаын капітаԉізмлӧн развіԏіје, товарнӧј обменлӧн соԁӧм чорыԁа требујтісны овмӧслыԍ крепостԋіческӧј формајас бырӧԁӧм.

1853—1855 воԍа крымскӧј кампаԋіје ԁырјі царізмлӧн пораженԋіје петкӧԁліс крепостнӧј Россіјалыԍ сіԍлунсӧ ԁа бӧрӧкоԉӧмсӧ. Сіјӧ-жӧ каԁӧ крестанскӧј революціоннӧј ԁвіжеԋіјелӧн бурнӧј соԁӧм угрожајтіс чышкыштны ставнас помешщічје-крепостԋіческӧј ԍістема. Ставыс тајӧ заставітіс первој помешщікӧс, Аԉександр II-ојӧс, прізнајтны, мыј буржык мезԁыны крестанаӧс „вывԍаԋ“, віччыԍӧм ԁорыԍ, кор крестана кыпӧԁчасны ԁа аԍныс мезԁасны аԍнысӧ „увԍаԋ“.

1861 воԍа реформа, кыԅі інԁыліс В. І. Ԉеԋін, вӧліс Россіјаӧс буржуазнӧј монархіјаӧ пӧртан туј куԏа воԅӧ восколӧн.

Крепостнӧј право отмеԋіттӧԅ Россіјаын вӧлі зев еща фабрікјас ԁа завоԁјас. Капіԏаԉізмлӧн развівајтчӧм зев јона тормоԅітчіс крепостԋіческӧј стројӧн. Фабрікјасын ԁа завоԁјасын зев уна рабочӧјјас вӧліны крепостнӧјјасӧн, коԁјас леԅԍылісны оброк вылӧ помешщікјасӧн. Тајӧ рабочӧјјасыԍ вӧлі ԅік тырмытӧм. Сыԍ кынԅі помешщік імеітіс право корны аԍыс крепостнӧјјассӧ бӧр ԍіктӧ, мыј вӧчліс зев гырыԍ ԋеуԃобствојас фабрікантјаслы, најӧс меԁԍа кваԉіфіцірованнӧј рабочӧјјасыԍ ԉішајтӧмӧн.

Мырԁӧна крепостнӧј уж ԍетіс ужлыԍ ічӧт проізвоԃіԏеԉноԍт промышԉенноԍтын ԁа віԅму овмӧсын. Ставыс тајӧ јона кутіс проізвоԃіԏеԉнӧј вынјаслыԍ развівајтчӧм.

Проізвоԃіԏеԉнӧј вынјас развівајтчӧмлы зев ыԫыԁ препјатствіјеӧн вӧлі сіԅ-жӧ кӧрттујјаслӧн абутӧмлун. Россіјаын 1861 воын кӧрттујјас вӧлі сӧмын 1.488 верст. Кӧрттујјас абутӧм вылӧ Енгеԉс інԁыліс кыԅі крымскӧј војнаын Россіја пораженԋіјелӧн помкајасыԍ ӧԏі вылӧ. Сіјӧ гіжліс: „Армія пӧгібајтіс імперіјалӧн гігантскӧј пространствојас вӧсна военнӧј ԃејствіјејаслӧн ԏеатр ԁінӧ куԏ переходјас ԁырјі; колӧ вӧлі бырӧԁны тајӧ ылі тујсӧ стратегіческӧј кӧрттујјас ԍеԏ ӧтсӧгӧн“ (**Маркс, Енгеԉс**, Соч., т. XVI, 2 јукӧн, 398 ԉістб.).

Ставыс тајӧ заставітіс царӧс ԁа помешщік-крепостԋікјасӧс мунны крестанаӧс „мезԁӧм“ вылӧ.

Но ачыс „мезԁӧмыс“ вӧлі сещӧм характера, мыј крепостԋіческӧј отношеԋіјејас нӧшта ԁыр-на сушществујтісны, 1861 воԍа реформа нуӧԁігӧн крестанаӧс мезԁісны унжык муԍыс, коԁі вӧлі најӧ поԉзоваԋіјеын. Сіԅ шуԍана „отрезокјас“ (мӧԁ ногӧн-кӧ му, коԁӧс вунԁӧма крестаналыԍ 1861 воԍа реформа нуӧԁігӧн) составԉајтісны 27 губерԋіјаын 16—18 прӧчент. Торја губерԋіјајасын „отрезокјас“ составԉајтісны нӧшта ыԫыԁԫык јукӧн. Сіԅ, Саратовскӧј губерԋіјаын вӧлі вунԁӧма крестаналыԍ помешщікјаслы пӧԉза вылӧ најӧ мулыԍ 40 прӧчентсӧ, Јекаԏерінославскӧјын—38 прӧчент, Полтавскӧјын—37 прӧчент, Казанскӧјын—30 прӧчент ԁа с. в. Ставсӧ наԃелӧ крестана получітісны 103,5 міԉԉіон ԃеԍаԏіна ԁон вылӧ. Мулӧн, коԁі вӧлі помешщічеј крестана поԉзоваԋіјеын, рыночнӧј ԁон вӧлі 648 міԉԉіон шајт. Но помешщікјас ԁонјалісны сіјӧс 867 міԉԉіон шајтӧ. Татыԍ гӧгӧрвоана, мыј крестаналы ковміс мынтыны ԋе сӧмын муыԍ, но і асланыс мезԁӧмыԍ. Сыԍ кынԅі тајӧ суммасӧ вӧлі рассрӧчітӧма 49 во вылӧ сложнӧј прӧчентјас соԁӧмӧн (мӧԁ ногӧн-кӧ артавԍісны прӧчентјас ԁолг вылӧ і сыԍ кынԅі прӧчентјас вылӧ прӧчентјас). 1907 воӧԅ крестана мынтісны выкупнӧј платежјас 2 міԉԉіарԁ сајас шајт.

Помешщічеј крестанаыԍ кынԅі вӧліны сіԅ шуԍана госуԃарственнӧј крестана, мӧԁ ногӧн-кӧ крестана коԁјас олісны госуԃарстволы прінаԃлежітыԍ му вылын. Тајӧ крестанасӧ вӧлі вуԫӧԁӧма оброк вылӧ, коԁі лӧԍаліс најӧ выкуплы, ԁа 1907 во кежлӧ најӧ мынтісны госуԃарстволы 1 міԉԉіарԁ шајт.

1861 воԍа реформа разрешајтіс крестаналы пырԫӧ вуԫны 49 воԍа выкуп вылӧ. Сещӧм крестанаыс шуԍісны „крестана-собственԋікјасӧн“. Помешщікјаслӧн сӧгласіје ԁырјі најӧ вермісны і ԋе петны выкуп вылӧ, а пӧԉзујтчыны асланыс наԃелӧн сроктӧг, помешщіклы оброк мынтӧмӧн, коԁі равнӧј выкуплы, ԁа барщіна вылын ужалӧмлы. 1863 воӧԅ став тајӧ крес-

Ԍекретар ез бостчыв ужӧ

„Ԁоброволец" колхозын (Ԁоз сікт, Сыктывԁін раjон) первічнӧj комсомольскӧj організаціjа котыртчыліс колӧм во. Ԍекретарӧн бӧрјысны А. С. Потапова јортӧс, коԁі ужалӧ колхозын шщӧтоводӧн, но сіjӧ ужсӧ ез і бостчыв. Ӧні отчотно-выборнӧj собраніjе вылын Потапова јорт нінӧм ез вермы віставны аслас уж јылыс, весіг комсомольскӧj собраніjесӧ ніӧтчыԁ абу нуӧԁлӧма.

Комсомольецјас ԁа і ачыс Потапова јорт омӧля велӧԁчисны політшколаын, асьныс політіческӧj грамотаныссӧ кыпӧԁӧм куза ез ужавны. Весіг газетјас оз сузӧны ні оз лыԁдыны. Комсомольецјасӧс абу тӧԁмӧԁӧма ВЛКСМ ЦК IV, V ԁа VI пленумјаслӧн шуӧмјасӧн.

Колхозса томjӧз лӧвсын комсомольскӧj организаціjа некущӧм уж ез нуӧԁ, кӧт томjӧз колхозын ем уна.

Отчотно-выборнӧj собраніjе вылын комсомольецјас справеԁливӧjа мыжаліcны Сыктывԁін раjкомолса вескӧԁлысјасӧс сыын, мыj најӧ ӡік ез тӧждысны колхознӧj организаціjаын уж пуктӧм вӧсна, ез волывлыны организаціjаӧ, ез велӧԁны ужавны.

А. Куратов.

1.000 кубометрӧн морт вылӧ

Аjкіна сіктса (Јемԁін раjон) „Гӧрԁ звезԁа" колхозса том стахановецјас Міша Ісаков, Коля Попов ԁа Стопа Аjбабін бостісны кӧсjысӧмјас тавоса вӧрлеԁан сезонын кыскыны 1.000 кубометрӧн морт вылӧ. Том стахановецјас кајісны ніын вӧрӧ.

Том стахановецјас велӧԁӧны Леніінскӧj комсомоллыс устав ԁа программа. Најӧ кӧсjӧны лоны Ленінскӧj комсомол раԁјасын.

Гена Попов.

Снімок вылын: „Краснӧj воԁнік" затонса стахановец-токарь, комсомолец Васілиj Ԍурвасев јорт. Сіjӧ 120—150 прӧчент вылӧ тыртӧ лунја нормајассӧ.

Протіво-хіміческӧj орԁјысӧмјас

Ленінскӧj комсомоллы 20 во тыран јубілеjкӧԁ јітӧԁын Осоавіахімӧн Сыктывкарын нуӧԁӧма протіво-хіміческӧj орԁјысӧмјас. Орԁјысӧмјасын могӧн вӧлі сувтӧԁӧма сӧветскӧj странаса ужалыс јӧзӧс протіво-хіміческӧj оборона ԁелӧӧн тӧԁмӧԁӧм, најӧс оборонаӧj ужӧ кыскӧм.

Осоавіахім карса сӧвет, ВЛКСМ горком отсӧгӧн протіво-хіміческӧj орԁјысӧмјас нуӧԁіс карса предпріјатіјејасын ԁа учебнӧj завеԁеніјејасын. Вӧлі нуӧԁӧма Сыктывкар—Выльгорт маршрут куза поход протівогазӧн, кӧні участвујтісны 650 морт томјӧз, служащӧjјас, рабочӧjјас ԁа колхознікјас. Нуӧԁӧма орԁјысӧмјас сіз-жӧ проізводствојас вылын. Таjӧ орԁјысӧмјасас пеԁінстітутын участвујтісны 500 морт, фельдшерско-акушерскӧj школаын 611 морт, політпросвет школаын 102 морт, кооперативнӧj техні-кумын 160 морт, вӧрзаводын 45 морт, маслопромын 34 морт ԁа с. в. Ставыс карын протівогазӧн походјасӧн вӧлі шымыртӧма 1.225 мортӧс ԁа проізводственнӧj орԁјысӧмјасӧн 1.500 мортӧс.

Протіво-хіміческӧj орԁјысӧмјас кутасны мунны ԁекабр 15 лунӧӡ.

Ісаков.

ОЗ ТӦЖДЫСНЫ СТАХАНОВЕЦЈАС ВӦСНА

Ме кӧсjысі таво вӧчны 10 сурс кубометр. Таjӧ ыжыԁ кӧсjысӧм і ме став выныс бостчі сіjӧс олӧмӧ пӧртӧмӧ. Но вӧрпунктса вескӧԁлысјас оз сетны колана условіјејас бура ужалӧм вылӧ.

Ԁоговор серті меным пӧлагајтчӧ кык поԁсобнік, но збылыссӧ лоӧ ужавны ӧтнамлы. Ӧні ӧті поԁсобнікӧн вӧча луннас 8—10 кубометрӧн.

Олан условіјејас абу бурӧс. Вӧр участоксаӧ, кӧні мі ужалам, ларок 4 кілометра сајын ԁа лоӧ унаыс весіг рытын уж бӧрын шојччӧм пыԁді ветлыны сетчӧӡ нањла, сахарла ԁа мукӧԁ продуктала. Сіjӧ ветлӧмјасыс ԁерт јона ԁӧзмӧԁӧны мијанӧс. Сетчӧжӧ і расчотјасыԁ оз овлыны аскаԁын ԁа овлӧ, мыj і ԍојантӧ нӧбны нінӧм вылӧ.

Овлывлӧ, мыj проԁукта вӧсна либӧ вісмӧм вӧсна рабочӧj оз вермы петны уж вылӧ. Вӧручастокса вескӧԁлысјас немтор пыԁді оз пуктыны ԁа уж вылӧ сещӧм петтӧмсӧ гіжӧны прогулӧн ԁа лішітӧны каԁрӧвӧj ԁа прогрессівнӧj наԁбавкајасыс. Мијан стахановецјаскӧԁ јона оз лыԁдысны. Орԁјысӧм оз котыртны. Уж показателјас некӧні оз петкӧԁлыссы, показателјас ԁоска абу, стенгазета оз пет. Вӧрпунктса вескӧԁлысјас пыр сӧмын віԁчӧны ԁа мыжалӧны ужалысјасӧс, а асныс бытӧ пыр правӧс. Најӧ быԁногыс старајтчӧны увтыртны стахановецјасӧс.

Културнӧj уж пуктӧм вӧсна некоԁ-жӧ оз тӧждыс. Газетјас, журналјас оз воны, кніга абу-жӧ. Унаыс окота бостлӧ лыԁдыны газет либӧ кніга, тӧԁмавны мыj кӧн вӧчсӧ, но некыс. Велӧԁчӧм ні грамотаӧ, ні політікаӧ оз мун. Раԁіо абу. Немтор оз кывлӧj. Олам бытӧ вӧрын, кыӡ важӧн шулісны. А ӧԁ ӧні і вӧрас олӧмыс пуӧ.

Олам гажтӧма. Некущӧм ворсан абу, ні гуԁӧк, ні білларԁ, ні весіг ԁоміно абу. Кіно оз волывлы. Мі унаӧн тані томjӧз, но ӡік асным ог-жӧ сammӧ гажа рытјас котыртны.

Мі наԁејтчам, мыj мијанлы отсаласны раjкомол ԁа раjрабочком. Сіз-жӧ требујтам леспромхозлыс меԁым сіjӧ бурԇыка віӡӧԁліс вӧрпунктса вескӧԁлысјас вылӧ ԁа отсаліс мијанлы.

А. КОНОВАЛОВА.

Чуб вӧрпункт, Пожӧма участок, Јемԁін р-н.

ВЕЛӦԀЧЫНЫ АБУ УСЛОВІЈЕЈАС

Ме гіжышта ещанік асланым олӧм ԁа уж јылыс.

Мі бура уна комсомольецјас ԁа томjӧз ужалам Чуб вӧрпунктса Пожӧма участокын (Јемԁін раjон). Ем мијан участокын комсомольскӧj організаціjа. Ԍекретарыс сені В. Ԁ. Поԁоров јорт. Но ужыс мијан організаціjаын зев омӧль.

Мі кӧсjам ставным велӧԁчыны. Унаӧн мі малограмотнӧjӧс. Ԁаj зев окота велӧԁны політіческӧj грамота. Но мі огӧ велӧԁчӧj. Велӧԁчынысӧ некытыс. Газет, ні журнал, ні кніга тані ужалігӧн ег-на аззылӧ. Політзанатіјејас, бесеԁајас, ԁокладјас оз-жӧ овлыны. Мијан ԁінӧ некоԁ ні раjкомолсаыс ні сіктса організаціjајассаӧ ез-на волыны та могыс.

Ӧні уж јылыс. Ме ужала поԁвозка вылын. Кыскасам вуж ԁоԁдӧн. Кыскӧмыс воԁ шӧркоԁа 6,7 кубометрӧн лун вылӧ. Еща ԁерт. Но мијан омӧлӧс уж условіјејасыс. Пӧлагајтчӧ сӧвтыс ԁа ректыс, а мі унжык касԁӧ ужалам ӧтнаным. Зев уна каԁ прӧста мунӧ сӧвтігӧн ԁа ректігӧн.

Поԁвозка вылын ме ужала леԁанка вӧчтӧӡ. Ме вӧчі ԁоговор кыскыны таво леԁанка куза 2.000 кубометр. Ме таjӧ кӧсjысӧмсӧ пӧрта олӧмӧ.

Но мі век-жӧ корам меԁ мијан вӧсна јонжыка тӧждысісны. Ӧԁ вермасны-жӧ раjкомол, рабочком ԁа вӧрпунктса вескӧԁлысјас отсавны мијанлы котыртны велӧԁчӧм, гажаа, културнӧjа прӧст каԁ коллалӧм ԁа бура ужалӧм.

М. С. ЈАРАПОВА.

ЛОАМ ПАРАШ'УТІСТЈАСӦН

Неважӧн мијан фельдшерско-акушерскӧj школаын мунісны војенно-хіміческӧj орԁјысӧмјас.

Стуԁентјас јона інтересујтчӧны војеннӧj ԁелӧӧн. Уна стуԁентјас ужалӧны ПВХО інструкторјасӧн. Ме ачым велӧԁчa ВС інструкторӧ. Ӧні мијан школаын котыртсӧ параш'утнӧj кружок, кытчӧ гіжсісны-нін 40 морт. Оборонӧj ужын активістјас Віктор Пешкін, Ніколаj Черных ԁа мукӧԁјас активнӧjа участвујтӧны кружокјасын. Віктор Пешкін ӧні лӧсӧԁчӧ сԁајтны ГСО ԁа ГТО значокјас вылӧ нормајас. Черных јорт сԁајтіс-нін 1-ој ступена параш'утіст вылӧ нормајас.

Выль котыртӧм параш'утнӧj кружокын кӧсjӧны велӧԁчыны уна стуԁентјас.

А. Бобков.

Ԁнепрогес тыртіс воса план

ЗАПОРОЖЈЕ, 29. Тӧԁчана вермӧмӧн Ленін німа Ԁнепровскӧj гіԁроелектростанціjалӧн коллектів встречајтӧ Сталінскӧj Констітуціjалыс мӧԁӧԁ гоԁовщіна.

Станціjа срокыс воӡжык тыртіс воса план. Выработаjтӧма 2.170 мілліон кіловатчас електроенергіjа. Себестоимостьсӧ лежӧма 7 прӧчент вылӧ план серті.

танаыс лыԁдысісны „временнӧ објазаннӧjјасӧн". 1863 восаӧ наыс мыjдаӧ петісны 49 воса выкуп вылӧ. Мукӧԁјасыс колччисны збылыссӧ крепостнӧjјас положеніјe вылын. Сӧмын 1883 воын најӧс вӧлі вужӧԁӧма выкуп вылӧ.

1896 воса закон серті выкупнӧj платежјаслыс срокјас вӧлі нужӧԁӧма 28—56 во вылӧ. Тащӧм ногӧн, крестана ԁолженӧс вӧлі мынтыны выкупнӧj платежјас 60 воыс дыржык „мезԁӧм" бӧрын. Сӧмын 1905 воса революціjа заставітіс царскӧj правітелствоӧс отменітны выкупнӧj платежјас.

Ленін, 1861 воса реформа характерізујтӧмӧн, гіжліс: „...пресловутӧj, ліберајасӧн ԁа нароԁнікјасӧн ошкӧм, 1861 воса сіз шусан „крестанскӧj" (а ԁелӧ вылас **помещічеj**) реформа **сетіс отсрочка** баршіналы, сіjӧс мӧԁ оболочка улын 1905 воӧз увековечітӧмӧн" (Соч., т. XVI, 89 лістб.).

Мулӧн сіjӧ торјыс, коԁӧс получітіс крестанін, вӧлі тырмытӧм сіjӧ семјалӧн олӧм вылӧ. Крестана та вӧсна бостісны арендаӧ помещічеj му, муыс сӧм пыԁді урожајлыс јукӧн щӧкыԁа сетӧмӧн. Таjӧ вӧлі ізԁольнӧj аренԁа. Щӧкыԁа крестана мынтысісны муыс не сӧмӧн і не прӧдуктајасӧн, а ужӧн. Сещӧм аренԁаыс шусіс „отработочнӧjӧн".

„Тащӧм ногӧн, коллiс пӧшті сіjӧ-жӧ положеніјејыс, мыj вӧлі і крепостнӧj право ԁырjі, сӧмын сіjӧн торјалӧмӧн, мыj ӧні крестанін вӧлі лічнӧ свобоԁнӧj, сіjӧс оз поз вӧлі вузавны либӧ нӧбны, кыӡі вещі" (ВКП(б) історіjа, 5—6 лістб.).

1861 воса реформа бӧрын, крепостнічестволӧн коласјас вылӧ віӡӧԁтӧг, промышленнӧj капіталізмлӧн развітіје мӧԁӧԁчіс ӧԁjӧ воӡӧ. Крестанскӧj массајаслӧн гӧлмӧм вӧсна, коԁјас рӧзӧрітчисны выкупнӧj платежјас ԁа гырыс поԁатјас вӧсна, капіталістјас получітісны ԁонтӧм рабочӧj вын.

1861 воса реформа, крепостнічестволыс тӧԁчана колясјас сохранітӧмӧн, сувтӧԁіс крестанінӧс вывті сӧкыԁ положеніјеӧ, сіjӧс јурсаныс кокӧӡыс унасікас платежјасӧн ӡугӧмӧн.

Ленін 1907 воын гіжліс: „...со во жын крестана мучітчисны, ојзісны, щыгјалісны, кулісны сещӧм наԁелјас вылын, сещӧм платежјас нартітӧм улын, крестанаӧс помещікјаскӧԁ правітелствоӧн „мірітчӧԁан" нартітӧм улын—кытчӧ ставнас крестанство ез во ӧніја терпітӧм поӡтӧм состојаніјеӧ" (Соч., т. XI, 115 лістб.).

Крепостнічестволыс колясјассӧ тырвыjӧ вӧлі бырӧԁӧма сӧмын Веліқӧj Октабрскӧj соціалістіческӧj революціjаӧн, коԁі, буржуазіјалыс, помещікјаслыс господство бырӧԁӧмӧн, пыр муніг моз чышкыштіс крепостнічество став колясјассӧ.

А. ГУРЕВІЧ.

150

КІТАЈЫН ВОЈЕННӦЈ ԃЕЈСТВІЈЕЈАС

ЛУНВЫВ КІТАЈЫН

Јапонскӧј команԁоваԋiје став выныԍ зiԉӧ бӧр боԍтны Кантоныԍ асыв-војвылын воштӧм важнӧј пунктјас.

Нојабр 29 лунӧ мунiсны суткi чӧж упорнӧј бојјас Тајпiнчен ԁорын. Бој унаыԍ вужлiс рукопашнӧј схваткаӧ. 10 пуԉемјот ԁа ԋекымын ԁас вiнтовка боԍтӧмӧн, кiтајецјас зырiсны јапоԋецјасӧс Тајпiнченлаԋ.

Кантонԍаԋ асыввылын јапонскӧј чаԍтјаслы уԁајтчiс боԍтны Боло ԁа Вејчжоу.

ЦЕԊТРАԈНӦЈ КІТАЈЫН

Уханԍаԋ рытыв-лунвылын мунӧны бојјас Іочжоу рајонын. Јапоԋецјас кутӧны Іочжоу сӧмын ыжыԁ артiԉԉерiјскӧј вынјас iмеiтӧмӧн. Мунӧны бојјас Тунчен ԁорын (Іочжоуԍаԋ асыв-лунвылын).

Ханкоуԍаԋ рытыв-лунвылын кiтајецјасӧн Інчен боԍтӧм бӧрын бојјас мунӧны карԍаԋ асыввылын.

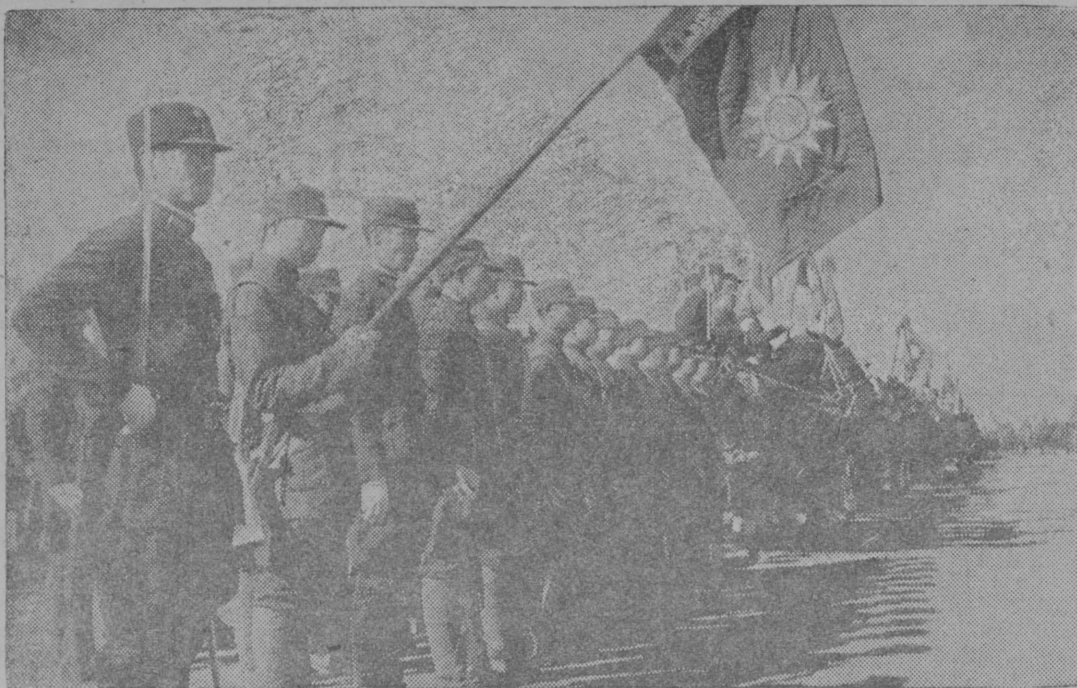
ВОЈВЫВ КІТАЈЫН

Шаԋԍi провiнцiјаса рытыв-лун јукӧнӧ воiсны 10.000 кiтајскӧј бојец, коԁјас вужiсны Хуанхе ју вомӧн ԁа кутiсны наступајтны јапонскӧј гарԋiзонјас вылӧ

— 0 —

Нојабр 30 лунӧ јапонскӧј самоԉотјас ԋекымыныԍ ускӧԁчылiсны Хунаԋ провiнцiјаса уна карјас вылӧ (Чанша, Баоԃiн ԁа Чжучжоу вылӧ). Бомбајас шыблалiсны карлӧн унаjӧԅа јукӧнјас вылӧ.

Сiјӧ-жӧ лунӧ 50 јапонскӧј самоԉот участвујтiсны Гуанԃун ԁа Гуанԍi провiнцiјаса уна пунктјас вылӧ уԍласӧмын.

Сԋiмок вылын: Кiтајскӧј војска сулалӧны стројын.

ІСПАԊІЈАСА ФРОНТЈАС ВЫЛЫН

Кыԅi јуӧртӧ оборона куԅа iспанскӧј мiԋiсԏерстволӧн офiцiаԉнӧј своԁкаын, ԃекабр 1-ој лунӧ iнтервентјаслӧн авiацiја бомбарԃiрујтiс Аранхуео (централнӧј фронт). Емӧԍ гражԁанскӧј наԍеԉеԋiје пӧвсын жертвајас. Мјаԏежԋiкјаслӧн гiԁросамоԉот бомбарԃiрујтiс Баԁалона. Поԁробноԍтјас тајӧ ускӧԁчылӧм јылыԍ абу-на тӧԁсаӧԍ. Сiјӧ-жӧ лунӧ кујiм мотора вiт iтаԉјанскӧј самоԉот бомбарԃiрујтiсны јона вылыԍаԋ барԍелонскӧј портлыԍ зона. Самоԉотјас шыбытiсны 70—80 бомба (50—100 кiлограммаӧԍ). Унжык бомбаыс усiс мореӧ. Республiканскӧј ԅеԋiтнӧј батарејајас заставiтiсны фашiстскӧј самоԉотјасӧс мунны бӧр.

Рабочӧјјаслы паныԁ репресԍiјајас

ПАРІЖ, 2. Рабочӧј печаԏ јуӧртӧ, мыј правiԏеԉство пӧшщаԁатӧг расправԉајтчӧ рабочӧјјаскӧԁ, служашщӧјјаскӧԁ ԁа чiновԋiкјаскӧԁ, коԁјас ез ужавны нојабр 30 лунӧ. Репресԍiјајаслӧн ыжыԁ масштаб вiԍталӧ сы јылыԍ, мыј забастовкаӧн вӧлi шымыртӧма тӧԁчымӧн унжык сыыԍ, коԁӧс петкӧԁлiсны офiцiаԉнӧј сведеԋiјејас, коԁјасӧс јӧзӧԁӧма нојабр 30 лунӧ. Репресԍiјајас преслеԁујтӧны цеԉ ԋе сӧмын кучкыны забастовкаын участԋiкјас куԅа, но жугӧԁны профсојузнӧј оргаԋiзацiјајас.

Парiжскӧј рајонын уж вылыԍ вӧтлӧма 100.000 рабочӧј металԉiстӧс, стрӧiԏеԉӧс, хiмическӧј, ԏексԏiԉнӧј ԁа мукӧԁ преԁпрiјаԏiјејасса рабочӧјӧс. Парiжскӧј рајонса став обувнӧј фабрiкајасса преԁпрiԋiмаԏеԉјас јӧзӧԁiсны локаут. Пӧԁлалӧма уна арԍеналјас. Ԏексԏiԉнӧј промышԉенноԍтлӧн војвыв рајонын Ԉiԉԉын, Рубе—Туркменын ԁа мукӧԁлаын, кӧнi бастујтiсны став рабочӧјыԍ 80 прӧчент, вӧтлӧма уж вылыԍ 100.000 рабочӧјӧс. Тӧрыт став Францiја паԍта ез вермыны прiступiтны уж вылӧ 500.000 унжык рабочӧј металԉiст. Профсојузјас зајавiтiсны правiԏеԉствоԍаԋ ԁа капiтаԉiстјасԍаԋ репресԍiјајаслы паныԁ проԏест ԁа чукӧстчiсны став рабочӧјјас ԁiнӧ прiзывӧн ԋе кырымавны преԁпрiԋiмаԏеԉјаскӧԁ iнԃiвiԁуаԉнӧј контрактјас.

(ТАСС).

Гермаԋiја експлоаԏiрујтӧ Чехословакiјаӧс

ПРАГА, 2. Чехословацкӧј госуԁарственнӧј „хԉебнӧј монопоԉiја“, коԁӧн веԍкӧԁлӧ ԅемԉеԃеԉiје куԅа мiԋiстр Фајјерабенԁ, вузалiс Гермаԋiјалы 1.800 вагон шобԁi Чехословакiјаын ԁорыԍ тӧԁчымӧн улынжык ԁонӧн.

Сiјӧ-жӧ каԁын Гермаԋiја, коԁi кӧсјыԍiс ԍетны Чехословакiјалы быԃлун 2.200 вагон iзшом (рытыв-вој Чехiјаса оккупiрујтӧм камено-угоԉнӧј басԍејныԍ), ԍетӧ сылы ставсӧ 300 вагонӧн лун, ԁа сiјӧ ԁон куԅа, коԁӧс кыпӧԁӧма 45 прӧчент вылӧ сiјӧ ԁонјаскӧԁ ӧткоԃалӧм ԍерԏi, коԁјас вӧлiны Чехословакiјаын оккупацiјаӧԅыс.

1938 воԍа ԃекабр 7 лунӧ Нароԁнӧј творчество керкаын 6 час рытын коммуԋiстјаслы, комсомоԉецјаслы ԁа карса беспарԏiјнӧј iнԏеԉԉiгенцiјалы отсӧг вылӧ, коԁјас велӧԁӧны ВКП(б) iсторiја, лоӧ первој ԉекцiја „ВКП(б) iсторiја Краткӧј курс“ II-ӧԁ глава куԅа.

Ԉектор І. ԃ. Р‘азанов јорт (ВКП(б) QK секретар).

ВКП(б) ГОРКОМ.

Китайскӧй летчиклӧн гижӧдъяс

БОЕВӦЙ ЭПИЗОДЪЯС

1. Первой бой

Некымын во сайын, авиационнӧй школа помалӧм бӧрын, ме эновтi Китай да мунi заграницаӧ специализируйтчыны летнӧй делаын. Кор заводитчис японскӧй захватчикъяскӧд война, ме пыр-жӧ бӧр локтi рӧдинаӧ да пыри действующӧй армияӧ.

Менӧ мӧдӧдiсны Наньчанӧ, кӧнi сформируйтчис авиационнӧй часть. Аддзи сэнi не этша ассьым важ другъясӧс, сы лыдын пилот Люӧс.

Ме сӧмын эг вермы тӧдны Люӧс. Ёна сотчылӧмъяс изуродуйтiсны сылысь чужӧмсӧ. Бой дырйи сiйӧ шыбытчис сотчысь самолетысь, лэччис парашютӧн, а кыдз сӧмын бурдiсны ранаясыс, нӧшта бинтъясӧн кӧртавлӧмӧн на воис частьӧ.

Воӧм бӧрын регыд, кор ми пукалiм дзоридзалысь сад вуджӧр сайын, удобнӧй шезлонгъясын, сигнальнӧй мачта вылын кыптiс сьӧд флаг, кылiс сирена шы. Рабочӧйяс, кодъяс вӧлi занятӧсь японскӧй бомбардировка бӧрын аэродром шыльӧдӧмӧн, котӧртiсны убежищеясӧ.

Дежурнӧй доложитiс командирлы, мый бомбардировщикъяслӧн ыджыд группа истребительясӧн сопровождайтӧмӧн лэбзис фронт весьттi.

Виччыссис ыджыд бой. Сознайтча, аэродром вылын ме неуна волнуйтчи. Лэбалi ме не омӧля, но врагкӧд должен вӧлi панымдасьны медводдзаысь. Ме вӧлi рад, мый эг чувствуйт полӧм. И вот ми кыпӧдчим сынӧдӧ.

Отряд нуӧдысь, тыдалӧ, нӧшта эз на казяв прӧтивникӧс. Ме ӧзйи терпитны вермытӧмла. Звено, кодын ми мунiм, вӧлi медбӧръя группаын, став отряд бӧрын. Колис нӧшта неуна кад. Враг матыстчис кар динӧ, а миян отряд мунiс бокӧд. Колӧ вӧлi сетны тӧдны командирлы. Нюжмасьны водзӧ оз позь! Решение воис кыдзкӧ ачыс. Полнӧй газ сетӧмӧн, ме лои отряд водзын, ӧвтыштi крылоӧн, ас динӧ внимание кыскӧмӧн, да уськӧдчи атакаӧ. Ёртъяс гӧгӧрвоисны менӧ. Ставнас отряд бергӧдчис прӧтивник вылӧ. Некымын секунд мысти пансис бой.

Ме бӧрйи аслым вражескӧй самолетъясысь ӧтиӧс, матыстчи бӧжсяньыс да лэдзи пулеметъясысь ӧчеред. Лин Чен, кодi лэбис орччӧн, уськӧдчис японец вылӧ боксяньыс. Вывсянь бомбардировщикъясӧс атакуйтiсны мукӧд истребительяс. Первой бомбардировщик, биӧн шымыртӧмӧн, бергӧдчис крыло вылас да крута мӧдӧдчис увлань, сынӧдын сьӧд тшына спираль гижтӧмӧн. Ставыс тайӧ лоис секундалӧн кутшӧмкӧ юкӧнӧ. Быттьӧ фотопленка вылын, тӧдчис, кыдзи кабинаысь шыбытчис летчик. Повзьӧмысла, сiйӧ восьтiс парашютсӧ самолетас. Би шымыртiс шӧвк. Японец, самолетсӧ панйӧмӧн, лэбзис измоз увлань. Сы бӧрын болтайтчисны сотчӧм стропаяс да сьӧдасьӧм, тшыналысь парашют торъяс.

Медым кокньӧдны ассьыныс машинаяссӧ, японецъяс кутiсны шыблавны бомбаяссӧ кытчӧ веськалӧ. Но тайӧ этша отсалiс налы. Ӧти бӧрся мӧд усисны вражескӧй самолетъяс му вылӧ китайскӧй самолетъяслӧн меткӧй би улын.

Вражескӧй истребительяс группакӧд тышкасис миян сиоганьскӧй группа.

Сiйӧ эз лэдз ни ӧти истребительӧс японскӧй бомбардировщикъяслы отсӧг вылӧ да регыд заставитiс налетчикъясӧс пышйыны. Ми преследуйтiм врагӧс пӧшти 100 километр, а сэсся ӧткӧн-ӧткӧн да группаясӧн бӧр воим аэродром вылӧ.

Тайӧ разас ми сетiм бур потасовка японецъяслы! Недыр мысти миянлы юӧртiсны бойлысь результатъяс. Кыкнанла дорсяньыс бойын участвуйтiсны 60 самолетысь не этшаджык. 38 бомбардировщикысь, кодъяс зiлисны вӧчны кар вылӧ уськӧдчылӧм, пӧгибнитiс 12. Сыысь кындзи японецъяс воштiсны 9 истребитель. Ми воштiм 5 самолет. Вӧлi виӧма 2 летчикӧс, мукӧдъясыс спаситчисны парашютъяс вылын. Японскӧй машинаяслӧн торъяс улысь аддзӧма 50 гӧгӧр шой.

Тайӧ бойыс дыр кежлӧ отбитiс японецъяслысь окоталун бомбитны миянлысь кар. Ми вӧлiм шудаӧсь, мый миянлы удайтчис петкӧдлыны японецъяслы не сӧмын китайскӧй летчикъяслысь моральнӧй превосходство, но и миян техникалысь вылын уровень.

Тадзи заводитчисны менам боевӧй лунъяс.

Капитан ЛО СЯН,

Наньчан, Центральнӧй фронт.

(Китайскӧй вылысь перевод).

Отв. редактор
Г. І. ТОРЛОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год: — 18 руб., на 6 мес. —9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3558. Типография Наркомместпрома Коми АССР. Тираж 3000.